

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 RAJKOVICS PÉTER:
MILANÓ – OLASZOS, DE MÁSKÉPP
- 3 MÉSZÁROS PÉTER:
AMIKOR ÉN MÉG KISSRÁC VOLTAM
- 4 NOVÁK MONIKA:
„A PEDAGÓGUS CSAK AKKOR LEHET
EREDMÉNYES, HA HITELES.”
BESZÉLGETÉS VÖRÖS MÁRIÁVAL
- 6 KÁRPÁTI ANDREA – SZABÓ TIBOR:
TERMÉSZETTUDOMÁNYOS
ÉS MŰVÉSZETI INTEGRÁCIÓ:
A STEAM MODELL ELMÉLETI
ALAPJAI
- 9 VÁRADI FERENC:
A KRITIKAI ÍTÉLETALKOTÁS
PROBLÉMÁI A DILETTÁNS
GYERMEKIRODALOM
KÉRDÉSKÖRÉBEN (1. RÉSZ)
- 13 GÖRÖZDÖS ALEXANDRA:
A KRITIKAI GONDOLKODÁS
FEJLESZTÉSE MESE-
FELDOLGOZÁSSAL
- 18 TÓTH ERIKA:
OLVASÁS ÉS KRITIKAI
GONDOLKODÁS
- 21 GERGELY VIKTÓRIA – VANČO ILDIKÓ:
MILYEN MESSZE ESIK AZ ALMA
A FÁJÁTÓL?
- 25 KÁRPÁTI ANDREA:
KISKAMASZOK TÉRI KÉPESSÉGEI
- 28 MORVA MÁTYÁS:
KREATÍV ÍRÁS TANÍTÁSA SZAKKÖRÖN
- 32 CSICSAY ALAJOS:
A MIKROSKÓPTÓL
A KOMPUTERTOMOGRAFÍG
- 35 ISKOLAHÍREK
- 37 SZMPSZ
- 39 KÖNYVAJÁNLÓ

MÉSZÁROS PÉTER

AMIKOR ÉN MÉG KISSRÁC VOLTAM

Egy Pozsonyhoz közeli, akkor még színmagyar faluban voltam kisgyerek. Ma már elképzelhetetlen szabadságban nőtünk fel. Mint mindegyik fiúnak, nekem is volt csúzlím, focilabdám és horgászbotom. A szabadidőnk jelentős részét kint töltöttük, hol is lettünk volna máshol. Az időt a nap járásáról vagy a templomi harangozásról érzékeltük. Szórakozásainkat mindig nagyban meghatározta az évszakok változatossága. Télen a lefagyott utcákon korcsolyáztunk vagy hokiztunk, nyáron fociztunk, fejtünk, az aratásból visszamaradt szénabálából építettünk magunknak bunkert. Ha pecázni volt kedvünk, magunk gyúrtunk paprikás vagy vaníliacukros tésztát, esetleg gilisztákat szedtünk össze. Nem éltünk a virtuális világ rabságában. Gyerekek voltunk, nem törődünk azzal, hogy ki mit hagy maga mögött, ha kilép az otthonából. Mégis, érzékeltük, hogy volt köztünk egy végtelenül elesett, nyűszte srác, aki apró termete ellenére nagyon is agresszíven viselkedett velünk. Akkor még nem tudtam, hogy az agresszivitás a félelem, gyengeség jele. A neve is igen furcsán csengett a számunkra, egy bibliai név Jézus korából, abban az időben még vidékünkön nem voltak divatban a szappanoperák, hogy egyesek azokból ihletve válasszanak nevet a gyereküknek. Mi csak úgy hívtuk, Kleo. Szerintem akkor Kleo műveletlenebb volt nálunk, de többet tudott a világról, mint mi összesen. Bontakozó gyermeki lelke érezte, hogy ott a helye, amit tapasztalt maga körül. Pizkos, elnyűtt ruhákban járt, időnként lenyírták kopaszra. Nem őt irigyeltük, mert nem neki volt egy táskányi kisautója. Ha annyit szeretett volna magának, amennyi nekünk volt, akkor elvett a mienkből. Hallottuk, már meggyűlt a baja a rendőrséggel is. Számunkra ott volt a minta, ha hétköznapi van, apu, anyu munkába indul, mi meg az iskolába. Nem is érzékeltük, hogy ez történhet másképp is.

Közben eltelt 40 év, én magam is, mint az édesanyám, pedagógus lettem, és mindig kellemesen nosztalgizva gondolok a hetvenes évekbeli gyermekéveimre. Annyi szép volt benne, ami elnyomta a kevés rosszat, pláne, ha az mással történt. Gyakorlati tapasztalataim alapján levezettem a Kleo-hoz hasonló indíttatású

sorsok következményét. Itt véget is érhetett volna a történet, ha egy napon be nem csengetnek hozzánk és a kapuban nem egy ötvenes, jól öltözött férfit látok. Kleo volt. Elmesélte, hogy eljött az az idő az életében, amikor összeszedte magát. Családjá van, lakása és dolgozik. Jövetelének az oka pedig az, hogy összeszedte múltjának összetört cserépmaradványait. Ugyanis az édesanyám volt egy évben az osztályfőnöke, és Kleo azt remélte, hogy rajtam keresztül legalább az osztályfénképhez hozzájuthatna, ugyanis neki nincs fényképe a gyerekkorából, amit megmutathatna a családjának. A fénykép meglett, és látható volt rajta többek közt egy félszeg, fél vállát felhúzó, félig a szomszéd gyerek mögé búvó Kleo, akinek testbeszéde minden porcikája azt sugallja, idegen a szituáció. Nem tudtam eldönteni, ezzel az osztályképpel örömet okoztam-e valójában. Mindenesetre Kleo nekem nagyon is nagy örömet okozott a történetével, és pedagógusként egy sor gondolatot indított el bennem. Fordítunk-e az alap- és középiskoláinkban az oktatás mellett kellő figyelmet a tanulók nevelésére is? Miközben tantervek és monitorok hatására, tanterv által űzött vadként suhanunk át a különböző témakörökön, eszünkbe jut-e, hogy osztályainkban ott üldögélnek a tempót rég feladó elesett lelkek, akik jobb esetben azt értik meg a helyzetből, hogy ha nem zavarnak másokat, hálából nekik is nyugtuk lesz? Alkalmazzuk-e vagy egyáltalán elég mélységében ismerjük-e a differenciált oktatás elméleti és módszertani sajátosságait? Értjük-e eléggé az általunk tanított tantárgy rétegződését és tudatosítjuk-e eléggé, hogy nem fizikusok, matematikusok, földrajztudósok stb. vagyunk, hanem pedagógusok? Egyáltalán, abba az irányba változik-e a társadalmunk, amelyben az elesettek felzárkóztatása a cél, vagy kineveljük a vezető elitünket, a tömeg pedig butul, beszűkült csőlátással megszerzi a megélhetéshez szükséges javakat és értetlenül hallgatja Ákos szövegét: „Persze, nem biztos, hogy jót tesz neked, ha kiszolgálják az ízlésedet.”

A kérdések sorát még tucatjával lehetne folytatni. Végül: van fogalmunk arról, hogy hány Kleo tűnt el a süllyesztőben, mert senki nem látott bennük egy szikrányi reményt sem?